Proletari din toate țările uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn, fiți gata!

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VII nr. 85 (541) ☆ sîmbătă 20 octombrie 1956 ☆ 4 pag. 15 bani

Acum e sezonul gogoșarilor și al murăturilor (de pus murături și gogoșari, nu de mîncat). De aceea nădăjduiesc să n-aveți nimic împotrivă ca și pioniera Ștefănescu Anca, deși e numai în clasa a III-a, să se îndeletnicească cu asemenea lucruri... Și, după cum arată fotografia, s-ar părea că e chiar foarte pasionată de treaba pe care o face.

Prietenilor mei din clasa I-a

In prima zi cînd am venit
Intîia oară-n clasă,
Priveam în jur nedumerit
Și-atît de mult ași fi dorit
Să fiu cu mama-acasă...

Unde-s a mele jucării ?!
Aici e-o tablă mare..
In bănci, mulțime de copii,
Și-a noastră-învățătoare.

Dar singur sînt, mama-a plecat.
Să plîng, mereu îmi vine.
Mi-e dor de ea... dor, de Grivei,
Ași plînge, da-i rușine.

Mă stăpînesc și sînt atent
La vorba-nvățătoarei.
Imi uit necazul, pe moment,
Și trag la linioare...

...Apoi, cînd ora s-a sfîrșit
Și am ieșit afară.

Prieteni buni eu mi-am găsit
Și ne-am jucat de-am obosit ;
Atît mă alergară !

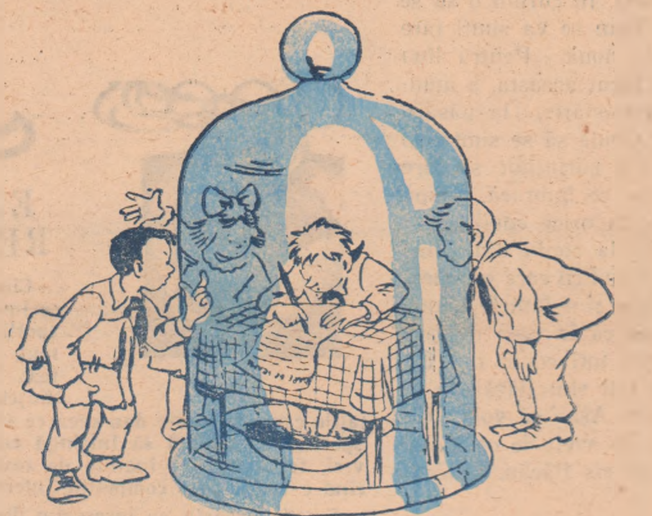
O zi trecut-a, două, trei.
Intram cu drag în clasă,
Lăsam în curte pe Grivei,
Uitam de cei de-acasă.

Așa, copii anu-a trecut,
Iar eu m-am făcut mare.
Știam să scriu, să socotesc
Și-am învățat ca s-o iubesc
Pe-a noastră-nvățătoare.

Acum vă spun, prieteni dragi :
De vreți să aveți parte
De toate-n viață, învățați
Cu dragoste din carte !

Sandu Doru MOSESCU
cl. V-a
Școala de 7 ani nr. 2.
Ploești

SUB CLOPOTUL DE STICLA...

...sau cum și-a întocmit darea de seamă Stroescu Dan, președintele detașamentului clasei a VII-a A, Școala de 7 ani, nr 131 mixtă din București.

Puteți ajuta și voi!

Toamna cu mantia ei ruginie și brume reci s-a cuibărit în ogoarele cu porumb, în vii și în frunzișul pomilor, aducînd cu ea totodată și ploi bogate. Pămîntul uscat de arșița verii s-a îndestulat de apă. Acum, parcă așteaptă ca mîini harnice să-i răstoarne fața neagră, brazdă după brazdă și sămînța aducătoare de rod să se odihnească în culcușul pregătit.

Insă n-are el parte de lungă așteptare !

Asta o știți și voi mai bine decît mine, pentru că părinții voștri, de cu noapte, pleacă spre cîmp, unde duduitul tractoarelor și îndemnurile „dii căluț, hei plăvane !", nu mai încetează pînă tîrziu.

A doua zi la fel, și asta pînă cînd se vor termina însămînțările de toamnă; pentru că cine nu știe că un lucru făcut la timp, aduce mari foloase mai tîrziu !

Voi vedeți cum părinții voștri au multe de făcut ; ba să dea cu polidiscul să afîneze solul, ba să dea cu tăvălugul să fărîme bolovanii și după ce pun semințele să grăpeze, și cîte alte treburi care, fie vorba între noi, nu sînt chiar atît de ușoare !

Și unde mai pui că în pămînt nu trebuie puse orice semințe, ci numai semințe selecționate și tratate, așa că multă, tare multă treabă au părinții, toamna !

De multe ori ei nu mai prididesc mai ales cu treburile de pe lîngă casă : trebuie dată mîncare la păsări. trebuie mulsă vaca, frățiorul mic plînge, porcul guiță în coteț, trebuie făcută mîncare. deci iată cîte treburi ! Cine să le facă ? Desigur tot părinții, însă și voi pionierii puteți da o mînă de ajutor ! Cam greu, e adevărat. Aveți de învățat ; dar nu uitați că dacă veți ajuta acum pe părinți, ei vor putea să obțină o recoltă bogată în anul viitor. Așa că spor la lucru. Și încă ceva ; cei care sînt mai mari și pot merge și la cîmp să dea o mînă de ajutor, să se ducă !

Coșulețul babei Prascovia

Băbuța Prascovia e văduvă de mulți ani. Are și o nepoțică, o cheamă Mioara. Mioara e mică, nici nu merge încă la școală. Mătușa Prascovia o ține din pensioara ei. Incă de mult, băbuța vinde cornulețe dulci. Dis de dimineață le ia de la brutăria de stat, le pune într-un coșuleț și le vinde pe bulevardul cel mare din Botoșani. la intrarea unui gang. în fundul căruia se află un fotograf. „Un leu cornulețul, un leu !" — murmură din cînd în cînd Prascovia, căci de bătrînă ce e nu mai poate să strige... „Cornulețe calde, cornulețe". Totdeauna, coșulețul îl acoperă cu un geam... Să nu cadă praful pe „marfă".

Apoi copiii, și chiar oamenii mari, duminica și în celelalte zile, se opresc la coșul babei Prascovia și cumpără un cornuleț rumenit. Atunci băbuța dă cu grijă la o parte geamul și servește pe fiecare.

Și le e tare dragă tuturor. băbuța Prascovia. Cine i-ar face rău unei ființe atît de blînde?

Mărgele

Doi băieți treceau într-o duminică dimineața pe lîngă baba Prascovia. Amîndoi aveau la gît cravata roșie. Cînd au pășit pe lîngă ea, unul a dat coșulețului cu piciorul. De ce? N-aș putea să vă spun. Așa i-a venit lui.

Băbuța s-a supărat.

— De ce dați cu piciorul în coșul meu? — a strigat ea, atît cît slabele-i puteri o ajutau.

Atunci, băiatul cu pricina a înjurat-o.

Barem dacă totul s-ar fi sfîrșit cu asta. Dar nu s-a sfîrșit. De la distanță, au început să arunce cu pietre în coșul băbuței.

— Sticla! Sticla! O să-mi spargeți sticla, striga baba Prascovia, încercînd să acopere cu trupul ei coșul.

Și într-adevăr, o piatră a căzut pe geamul care acoperea coșul și l-a spart. După această ispravă au luat-o la fugă.

Baba Prascovia a rămas încremenită. Lacrimi mari se prelingeau pe obrajii ei bătrîni și zbîrciți.

— Ce le-am făcut oare? se întreba năucă. Le-am spus să nu dea cu piciorul în coșul meu. atîta.

Apoi se apucă să culeagă cioburile care se amestecaseră cu cornurile.

Am luat-o la fugă după cei doi „purtători ai cravatei roșii".

— De ce ați făcut treaba asta? — am țipat tare, pentru că eram revoltat.

— Ești vreun deștept? — mi-a răspuns unul din ei, cel care dăduse cu piciorul în coș, rînjind.

— Cum te cheamă pe tine? La ce școală înveți?

— Tutankamon mă chiamă, mi-a răspuns iar, în bătaie de joc.

Apoi au plecat.

M-am întors la baba Prascovia. Iși luase coșulețul la subsuoară și mergea spre casă.

— Nu mai vinzi, mătușica?

— Azi nu mai vînd. Se pune praful pe cornuri. Se poate să le vînd așa? Le mănîncă doar, copiii.

— Fir-ar să fie de derbedei! am izbucnit eu înfuriat.

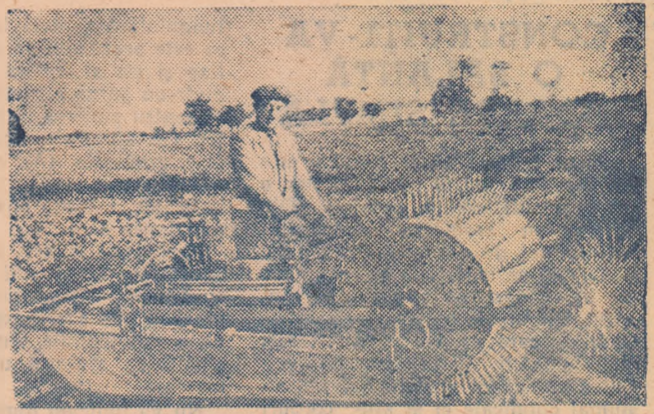
Pentru prima oară, băbuța m-a privit cu supărare.

— De ce înjuri copiii?... Și a plecat, pîș, pîș, cu coșulețul la subsuoară, clătinînd din cap și murmurînd. nu știu ce, pentru ea însăși.

A. WEISS

O mașină nouă

Din toate vemurile, cultivarea orezului a cerut o muncă deosebit de grea. Plantarea lui, după cum se știe, se face în mîl și nu pe ogor reavăn cum se face la celelalte cereale. Indoiți de șale, cu picioarele în umezeală. 100 de oameni plantau într-o zi abia două hectare și jumătate.

Cu cîțiva ani în urmă. Ludovic Balint, ajutat de mecanicul Tătaru Constantin de la GAS Budești-Negoiești regiunea București, a început construirea unei mașini originale : o mașină care să înlocuiască munca oamenilor la plantarea orezului.

Mașina aceasta plantează pe zi două hectare și jumătate, adică tot atît cît ar planta 100 de oameni. In plus, lucrarea este de mai bună calitate ceea ce face ca recolta să fie sporită

In fotografie noua mașină și inventatorul.

Flăcăul păsărarului

Așa aș vrea să-l numesc pe Mark Ioan din clasa a V-a a Școlii germane din Biled. E un băiat vioi, cu o buclă de păr ca paiul de grîu căzîndu-i peste sprînceana dreaptă. Și totuși, din care cauză aș vrea să-l numesc flăcău? Și-n plus și al păsărarului? Fiindcă tatăl său e omul harnic ce îngrijește de cele 1300 de păsări: găini, gîște și rațe ale gospodăriei, și pentru că își pune nădejdea în el, într-adevăr ca într-un flăcău. Mi-e teamă însă că ceilalți copii îi vor da vreo poreclă din această numire. Eu, copii, v-aș ruga să nu-l amărîți pe micul Mark pentru că i-am zis flăcăul păsărarului. Ioan Mark e într-adevăr un „flăcău" harnic și lucrează lîngă tatăl său zi de zi. Tatăl său, un om scund și beteag de un picior, din care cauză nu poate alerga prea mult, cu ajutorul lui trece peste multe greutăți. Cristof Mark tatăl, se scoală mult înaintea găinilor spre a le pregăti hrană. După ce le dă drumul, găinile și puii, gîștele și rațele se răspîndesc pe cîteva hectare de cîmp cu buruieniș întunecat. Gîștele și rațele pornesc pe apa lacului, ca niște bărci din planșele blocurilor de desen ce le strică școlarii. La timpul mesei nu toate găinile vin din obicei acasă. Găinile și puii trebuiesc adunați din bălării și aduși cu de-a sila la mîncare. Si asta o face Ioan, ajutînd pe tatăl său. Cînd vine seara, să vezi alergătură pe micul Mark!

Vîslind de zor la barcă, Ioan cutreieră lacul cu păpuriș, adună rațele și gîștele care nu se mai satură de atîta bălăceală, parcă vrînd să caute papucii gîscanului din poveste. Un cîrd se rupe și-o ia la dreapta, altul la stînga, și Mark cel mic trebuie să tragă la vîslă, să culeagă orătăniile ce fug pe luciul apei. Parcă un rîu în revărsare a luat rufe albe de pe frînghie și le tîrăște undeva, în trestii, iar Mark trebuie să le adune, bucată cu bucată. In timpul zilei, ajută la căratul hranei, la prepararea ei. Intr-o zi, flăcăul păsărarului a făcut și o altă muncă. Peste noapte se aciuise în cotețul rațelor, un șobolan. Dimineața, aproape 10 rațe ședeau cuicate cu-un ochi ațintit mortiu în tavan și cu o dîră roșie la gît... Lighioana sugrumase rațele pe care Mark le îngrijea zi de zi. Tatăl și fiul i-au găsit ac de cojoc chiar în aceeași zi șobolanului. Tatăl turna apă în văgăună iar fiul ședea de strajă cu bîta ridicată gata de a-l urmări ori unde ar fi fugit.

In gaura din pămînt, se auzi peste puțin timp gîlgîit și bolboroseală ca de oală dată în clocot. La gură, apăru capul desgustător de șobolan udat. O zvîcnitură, un pas al lui Ioan, o căzătură, două de bîtă și șobolanul trecea pe lumea cealaltă lîngă sufletele nevinovate ale blîndelor rațe... care, după cîte știu, n-au făcut nimic șobolanilor de cînd e neamul lor pe pămînt și pe gîrlă. Cam așa a petrecut băiatul vacanța: între păsări, la joacă și cu barca pe lac. E bine că Ioan e printre primii la carte, că are tată harnic și mamă bună și-i la fel și el de harnic. In ziua cînd am stat de vorbă cu el, maică-sa împletea o flanelă de lînă. In curînd o să se lase frigul și Ioan se va simți tare bine în flanela nouă. Pentru lîna din care i s-a făcut aceasta, a muncit și el la gospodărie, la păsări. Tare mîndru trebuie să se simtă un copil care ajută părinților și care „plătește" ceea ce îmbracă, după puterile sale... ca orice copil.

M-a surprins la copiii din Biled maturitatea, curajul cu care se amestecă în discuțiile și-n faptele oamenilor mari. Așa că la ceea ce face Ioan Mark, mai toți copiii din Biled se pricep: toți sînt flăcăi de ajutor și nădejde. Așa că voi, copii din Biled, n-o să aveți de ce să vă mirați că i-am zis flăcău. Flăcăi sînteți toți!

Ion GHEORGHE

POVESTEA

Cu prilejul diferitelor expoziții fotografice, ați văzut desigur imagini ale Bucureștiului din zilele noastre. Pe Bulevadrul Magheru, în spatele muzeului Simu, există un muzeu care cuprinde în imagini, tablouri, stampe, desene, o adevărată istorie a capitalei țării. Imagini ale Bucureștiului de acum cîteva sute de ani există mai ales în lucrările călătorilor străini care s-au abătut prin meleagurile noastre.

Dar e un lucru ciudat: în multe orașe s-au menținut clădiri de sute de ani vechime. In București nu! Aceasta pentru că orașul nostru a căzut în nenumărate rînduri pradă unor incendii catastrofale, care l-au ras aproape de pe fața pămîntului. A fost reconstruit de fiecare dată, mereu mai frumos, dar din păcate nepăstrîndu-se aproape nici un monument arhitectonic al trecutului.

Centrul orașului era format, încă din secolul al XVII-lea, de **Tîrgul dinăuntru**, care se întindea în jurul vechii Curți Domnești, despre care am vorbit. Orașul era construit în mare neorînduială. Ulițele erau nepietruite, înguste, cu case mici, din paiantă, printre care abia se puteau strecura carele greoaie de pe vremea aceea. In jurul Curții Domnești era o înghesuială nemaipomenită, deoarece aci era și centrul comercial al orașului. Dughenile negustorilor veneau pînă în mijlocul ulițelor. Numai casele boierilor erau înconjurate de grădini, împrejmuite cu ziduri puternice și înalte. Cu toate acestea, orașul nu era lipsit de frumusețe. Dîmbovița nu era canalizată, ci era un rîu pe malurile căruia pășteau turme de oi și de vite. Zăvoiul era plin cu arbori, iar de-a lungul apei se aflau mori, ale căror roți cu lopeți se învîrteau fără odihnă. Și se mai spune că apa Dîmboviței era plăcută la băut, ceea ce n-am putea spune azi. Italianul Del Chiaro, care a călătorit pe la noi prin 1710, era încîntat de apa „ușoară și sănătoasă", a Dîmboviței. Probabil că de atunci au rămas și versurile: „Dîmboviță apă dulce".

Intr-adevăr, Bucureștenii, care pe atunci nu aveau cișmele, beau apă din Dîmbovița, pe care o cărau sacagiii în niște butoaie urcate pe două roate și trase de căluți costelivi. Apa nu lipsea, căci orașul era plin de bălți și pîraie. Unul, Bucureșcioara, pleca din Balta Icoanei, trecea, prin Mahalaua Scaunelor (pe unde e azi str. N. Filipescu) tăia Podul Tîrgului din Afară (azi Calea Moșilor) în dreptul străzii Decebal, trecea peste Podul Vergului prin valea dintre str. Mircea Vodă și Olteni și se vărsa în Dîmbovița în dreptul Jicniței domnești. In spatele actualului spital Colțea era Balta Șuțului. Ceva mai încolo, curgea alt afluent: Dîmbovicioara. Un lac era cel al lui Dura Negutătorul, pe care-l știți azi sub numele de lacul Cișmigiu. De ce și-a schimbat numele? Fiindcă prin 1779, domnitorul Ipsilanti a construit cîteva cișmele. Oamenii care aveau grijă de ele se numeau „cișmigii" și aveau cazarma pe malul lacului lui Dura, căruia i s-a schimbat astfel numele.

Ulițele mai însemnate ale orașului erau numite „poduri". Cele din centrul orașului erau podite cu scînduri, dar numai cît ținea centrul. Incolo nu erau pavate nici măcar cu piatră de rîu, ci erau ca oricare uliță de sat.

SPORT

EMOȚIA REVANȘEI

Cine din voi nu știe ce înseamnă pentru un sportiv revanșa? Calmul, dîrzenia, suplețea, tehnica, tăria mușchilor, toate calitățile care, întrunite dau ceea ce se cheamă „forma sportivă", se luptă să înfrîngă emoția ce vrei, nu vrei, te cuprinde înainte de revanșă. Mai ales cînd e vorba de o competiție internațională...

Emoția aceasta au incercat-o din plin atleții noștri cei mai valoroși, înainte de întîlnirea cu puternica reprezentativă a Norvegiei, întîlnire ce a avut loc la 13 și 14 octombrie, pe stadionul Republicii. (Vă reamintesc că anul trecut, la Oslo, echipa noastră masculină a fost învinsă).

Cu siguranță însă că miile de spectatori din tribune au avut și mai multe „palpitații"... Atleții norvegieni care-și făceau încălzirea pe stadion păreau cu adevărat de temut. Și parcă pentru a spori încordarea, punctajul la bărbați s-a menținut nedecis pînă aproape de sfîrșit. Totuși atleții noștri au invins, aducînd culorilor patriei o nouă strălucire. Să redăm aici un film al intregii intîlniri, ar fi greu. Rezultatele arată însă bine cît de pasionantă și strînsă a fost intîlnirea.

La 100 m bărbați proba a fost cîștigată de Nilsen, cu 10,6. Totuși norvegianul s-a declarat nemulțumit de acest rezultat, fiindcă nu va putea pleca la Melbourne. La disc femei, atleta noastră Lia Manoliu a realizat o bună performanță, aruncînd 46,39 m. Adăugînd un nou record celor realizate de el pînă acum, cunoscutul și simpatizatul Raica a aruncat greutatea la 16,32 m. Wiesenmayer a cîștigat cu 48,9 cursa de 400 m. La această probă Savel s-a situat pe locul doi, cîștigînd-o în schimb pe cea de 400 m garduri. La înălțime, Soeter s-a clasat primul, sărind 1,96 m. Victoria lui Aloanei la 3.000 m obstacole, a fost îndelung aplaudată.

Cu viu interes și cu simpatie a fost urmărit norvegianul Sverre Strandli care a cîștigat proba de ciocan cu 61, 80 m. Pe Strandli dealtfel, publicul nostru îl cunoaște încă de la Festivalul din 1953. Deși învinși, atleții norvegieni au plecat în depărtata lor patrie ducînd amintiri frumoase și purtînd în inimă noi și trainice prietenii.

C. VISSARION

Pentru premiul gazetei „Swiat Mlodych"

— Cît ai sărit? Cîte puncte ai? Ai aruncat departe mingea?

Astfel de intrebări au putut fi auzite timp de trei săptămîni în toate școlile din R.S.F.S.R., R.P. Polonă, R.P. Cehoslovacă, R.D. Germană, R.S.S. Ucraina, și R.S.S Bielorusă. Au luat sfîrșit jocurile de atletică ușoară a pionierilor din aceste republici. In luna noiembrie se va face bilanțul și se va anunța echipa învingătoare a olimpiadei pionierești.

— Vreți să știți cum au sărit și au alergat la aceste intreceri prietenii voștri de peste hotare? Iată numai cîteva rezultate:

Colea Martînov — elev in clasa a VII-a „A" de la Școala nr. 50 din Moscova a parcurs distanța de 60 m. în 7,6 secunde.

Switel — de la Școala nr 11 din orașul Klatowy — Cehoslovacia, a sărit în înălțime 147 cm.

Iolanta Zur — de la Școala nr. 5 din Varșovia a sărit în înălțime 117 cm.

Mișa Petervari din orașul Ujgorod a aruncat mingea de 80 gr. la o distanță de 76 m.

Anika Șvehlova, pionieră cehoslovacă — o concurentă a jocurilor internaționale școlare de atletică ușoară.

Meșterul Știe Tot vă învață:

CONSTRUIȚI-VĂ O BALANȚĂ FOARTE SIMPLĂ

Visul fiecărui tînăr chimist este să posede în micul său laborator o balanță suficient de sensibilă. Din păcate, un asemenea instrument este destul de scump.

Cu puține materiale și cu un pic de îndemînare vă puteți însă construi singuri o balanță extrem de simplă care vă va aduce totuși mari servicii. Se înțelege că veți putea cîntări cu această balanță nu numai chimicale ci și alte corpuri ușoare ca scrisori, substanțe aromate, etc.

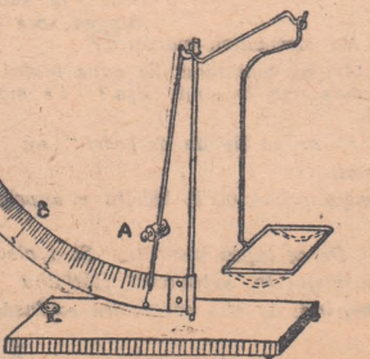
Din desenul alăturat, orice tînăr constructor își dă imediat seama cum trebuie realizată balanța. Partea principală este făcută din sîrmă groasă. Ca placă de sprijin, veți folosi o bucată de scîndură groasă, tăiată în formă dreptunghiulară și dată la rindea. Placa este prevăzută cu două piciorușe fixe și un al treilea picior format dintr-un șurub reglabil care servește pentru punerea la punct a balanței. Cu ajutorul acestui șurub și prin greutatea (A) care poate fi dusă în sus sau în jos pe brațul indicator, balanța poate fi adusă la diviziunea zero.

Scala (B) o veți decupa dintr-o bucată de tablă albă ori, în lipsa ei, dintr-un carton mai gros sau din prespan, pe care veți grava sau picta diviziunile, după ce le veți stabili cu ajutorul unor greutăți marcate.

Nu vă indicăm dimensiuni exacte pentru balanță. Fiecare constructor are deplina libertate să și-o construiască în mărimea dorită.

Singura piesă ceva mai greu de realizat este greutatea culisantă (A), care trebuie să fie prevăzută cu un filet pentru șurubul de strîngere. O veți putea realiza la strungul din atelierul școlii sau rugați pe cineva mai mare să vi-o facă. La nevoie, această piesă poate fi înlocuită cu o bucățică de fier pe care o veți fixa cu sîrmă subțire.

Scrieți-ne dacă ați realizat această balanță și dacă sînteți mulțumiți de rezultatele obținute cu ea.

BUCUREȘTIULUI

Ulița mai însemnată era Podul Mogoșoaiei, actuala Calea Victoriei, care ducea la palatul domnitorului Brîncoveanu de la Mogoșoaia. Căii Șerban Vodă i se zicea Podul Beilicului, Podul de pămînt era Calea Plevnei de azi, iar căii Rahova i se zicea Podul Calicilor. Un nume de pod s-a păstrat și în cîntecul popular și anume acela al actualei Calea Moșilor, căreia i se zicea Podul Tîrgului din Afară. Capătul lui era cam prin dreptul bisericii Sfinților din zilele noastre. Aci se ținea faimosul tîrg al Moșilor și tot aici aveau loc execuțiile capitale prin ștreang. In cîntecul popular se spune: „...Să văd fagul Miului / Miului, zglobiului / Din codrii Cobiului / Dărîmat și răsturnat / Iar pe Miul spînzurat / La Podul Tîrgului din Afară / 'N două furci și-o cumpăioară". Dincolo de capul Podului, începeau bălțile Mîntulesii, unde vînau orășenii rațe sălbatice.

Ați văzut poate că în curtea bisericii Sf. Gheorghe din Piața 1848, se fac săpături arheologice. Biserica aceasta e construită pe locul uneia din cele mai vechi biserici ale Bucureștiului. Odinioară în curtea bisericii era un han, unul din cele șapte mari hanuri ale orașului. In săpăturile recente s-a dat de zidurile împrejmuitoare ale fostei biserici și s-au găsit și o seamă de obiecte interesante, vechi de sute de ani. Un alt han însemnat era Hanul lui Manuc, care se afla pe actuala str. 30 Decembrie, în dreptul Pieții de flori.

Vedeți dar, așezările omenești corespund ca înfățișare stadiului de civilizație al populației respective. Intr-un fel arăta așezarea din vremea epocii de piatră, într-altfel în vremea Dacilor și a migrațiunii popoarelor, altfel pe vremea prefeudalității și feudalității, cu totul deosebit în vremurile moderne. Dar chiar între orașul de acum 50 de ani și cel din zilele noastre e o mare deosebire. Intre orașul locuit de oamenii muncii și cel al bogătașilor, diferența se vedea din cîntecul popular: „Sus la poarta lui Crăciun / 'mi sînt case mari, înalte / Mari și-nalte, zugrăvite / Prin lăuntru poleite". Periferia era însă sărmană, necanalizată, nepavată. Felinarele, la început cu lămpi de gaz, apoi cu gaz aerian, erau rare și abea împrăștiau beznele. Deosebirea între centru și periferie a început să dispară în zilele regimului nostru, cînd se construiesc cartiere noi, muncitorești, după cele mai moderne concepții urbanistice.

Acuma, după ce ați aflat din rîndurile de mai sus cîteva aspecte ale Bucureștiului de altă dată, ați mai vrea oare să încălțați „galoșii norocului" și să vă aflați pe neașteptate în orașul de odinioară? Ați putea schimba cu ceea ce a fost în trecut, străzile largi, pavate, luminate electric, tramvaiele și troleibuzele, care te duc în colțurile cele mai depărtate ale orașului, acolo unde odinioară se aflau smîrcuri și locuri de vînătoare?

Desigur că nu! Și cu toate acestea, un fir nevăzut ne leagă din străfunduri de veac, de la strămoșii noștri pînă astăzi și anume: dragostea pentru frumoasa capitală a patriei noastre. Și, deși Dîmbovița nu mai este rîul pitoresc de altădată, versurile populare vor dăinui și în veacurile viitoare, pentru cei care vor îndrăgi, ca noi, frumosul București:

Dîmboviță, apă dulce,
Cin-te bea nu se mai duce!

AL. CALISTRAT

De pe loturile școlare

Rodul unei experiențe

Nici nu se dusese bine zăpada și pe lotul din fața Școlii nr. 1 de fete din Constanța se aflau ghivece nutritive. In ele au semănat roșii, ardei, vinete și altele. Tot în ghivece, fetele, împreună cu tovarășul profesor Iacobescu, au început să facă hibridările. Au altoit, de pildă, vinete pe roșii și roșii pe cartofi.

„Va reuși oare experiența noastră?" — se întrebau ele mereu.

...A venit și vara. Fetele s-au dus să culeagă roadele. Au luat din grădină roșii și vinete o frumusețe. Au cules și roșiile altoite pe cartof. Acestea erau mari, frumoase, iar în pămînt cartofii erau la fel.

Rezultatele le-au bucurat mult. Ele au hotărît ca în anul viitor să încerce lucruri și mai îndrăznețe.

L. R.

Cartofi de 500 grame!

In primăvara acestui an, pionierii și școlarii din comuna Oasele, regiunea Galați, au luat sub îngrijirea lor lotul experimental al școlii. Lotul are trei hectare. Ca să-l lucrezi, e destul de greu. Să-l sapi, să-l semeni, să lupți împotriva buruienilor și, pe lîngă toate acestea, să mai pregătești și lecțiile pentru școală. Apoi, a mai fost și vacanța de vară, cînd o parte dintre copii au plecat în diferite tabere. Totuși, lotul n-a fost lăsat în paragină. Și acum, rezultatele muncii lor au început să se arate. Lanul de porumb cu știuleți mari și sănătoși, așteaptă să fie cules. Vrejurile de cartofi, pălite de bruma timpurie, s-au

uscat, dar, din cuiburi, pionierii scot cartofi mari de aproape 500 grame. Pe lot există o porțiune de loc goală. Aici a fost semănată fasolea care s-a cules demult. De acolo, pionierii au scos aproape 100 de kg.

La cartofi, cantitatea va fi și mai mare. Cartofii culeși, vor fi îndestulători pentru a alimenta în permanență cantina școlii.

După ce recoltatul va fi terminat, ei au hotărît să îngrașe pămîntul cu gunoi de grajd și să-l are în întregime ca, în primăvară să fie pregătit pentru recolta viitoare.

D. PREPELIȚA
corespondentul
„Scînteii pionierului"
pentru regiunea Galați

DIN EXPERIENȚA PIONIERILOR SOVIETICI

Sărbătoarea unității

Pionierii noștri au un obicei frumos. In perioada cînd în țară se desfășoară culesul recoltei, cînd agricultorii numără roadele muncii lor, copiii se adună, ca să vadă ce acțiuni folositoare au făcut ei în anul care s-a scurs.

Rapoartele și alegerile constituie mo-

mentul cel mai important și cel mai de răspundere din viața fiecărei organizații pionierești.

Oare a muncit bine colectivul de conducere al unității? S-au ținut multe adunări interesante? S-au organizat multe excursii sau întreceri sportive? Pionierii vorbesc deschis și sincer la adunarea unității, despre toate succesele și lipsurile muncii lor.

Toate acestea sînt oglindite și în expoziții pionierești, alcătuite din obiecte lucrate de copii, în gazete de perete, fotomontaje, jurnale de zi.

Cu toată seriozitatea se pregătesc și pionierii din orașul nostru, pentru adunările lor de alegeri. Hai să aruncăm o privire în camera pionierilor de la Școala nr. 32. E plină de obiecte lucrate de copii. Pe mese se pot vedea buchete de flori, care mai de care mai frumoase. Sînt florile crescute și îngrijite de miinile copiilor. Pe o altă măsuță se află mere, pere și alte fructe, din livada școlii.

Să trecem la Școala nr. 7.

Aci, adunarea de alegere a colectivului de conducere a unității se desfășoară ca o adevărată sărbătoare. Răsună goarnele, se aude răpăit de tobă. Pe stradă pășesc pionierii, purtînd cu mîndrie drapelul unității. Fîlfîie în vînt stegulețele detașamentelor.

Coloana de pionieri se oprește la monumentul Olgăi Ghenkina, revoluționara care și-a jertfit viața, în anul de neuitat 1905. Detașamentele se aliniază în careu festiv, depun în fața monumentului o coroană de flori.

Răsună cuvintele angajamentului solemn al pionierului. Un nou detașament este primit în rîndurile unității. Copiii cîntă un cîntec revoluționar. Apoi se îndreaptă spre școală, unde se desfășoară partea a doua a adunării.

Străbătînd străzile orașului, sub sunetele goarnei și răpăitul tobelor pășesc unitățile pionierești spre locurile unde se țin adunările lor de alegeri.

Aproape toate aceste adunări se desfășoară în fabrici și uzine. Pionierii de la Școala nr. 23 au hotărît să-și țină adunarea lor în clubul fabricii „Balșaia Ivanovscaia". Ce tradiție frumoasă! Cum poți uita adunarea, cînd alături de tine a stat un maistru renumit, sau o țesătoare fruntașă? Multe sfaturi folositoare au primit pionierii de la lucrătorii fabricii. Doar la adunarea de alegeri se discută munca întregii unități. Renumele

și cinstea unității se capătă prin acțiunile ei folositoare și felurite.

Copii, străduiți-vă ca adunările voastre să devină o adevărată sărbătoare pionierească, vie, veselă și plină de conținut.

N. ZUEVA
secretarul Comitetului Orășenesc
U.T.C.L., orașul Ivanovo

IONEL VORBĂRIEGOALĂ s-a dumirit

Ionel Vorbăriegoală este redactorul gazetei de perete „Lumina" din școala unde învață.

Astăzi, pe la 10, trebuie să meargă la Ilie Degetspoit, redactorul artistic, să-și dea cu părerea asupra noului număr al gazetei de perete și să-și mai bage oleacă creionul prin articole.

Aflînd însă la telefon că Ilie Degetspoit mai are de desenat două chenare de articol, se tolăni, vesel, pe divan.

— Dar tu, se adresă el Irinei, care era mai mică cu un an decît el, ce-i cu tine azi? Parcă tot îți tună și-ți fulgeră... De ce ești necăjită?

Irina, nu se grăbi cu răspunsul.

— Ce-am făcut azi? răspunse ea într-un tîrziu, aruncîndu-i o privire fugară, rece. Azi, eu... am acordat toată atenția introducerii curățeniei și ordinei exemplare în camera de lecții, care are o suprafață de 12 metri și jumătate...

— Stai puțin, își întrerupse Ionel sora. Te-ai pornit ca o morișcă. Asta știu — ai făcut curățenie în camera de lecții și pe urmă?

— Pe urmă?.. M-am deplasat în oraș, am luptat cu perseverență pentru a realiza o viteză sporită în mers, respectînd cu strictețe concordanța dintre suflu, mers și... regulile circulației.

Auzind acestea, Ionel Vorbăriegoală, era cît pe aci să se prăvale de pe divan. După ce se dezmetici, își privi cu atenție sora:

— Hei, Irinușa!... Se vede că nu ți-i prea bine azi.

— Eu? Greșești. Sînt sănătoasă, mai mult chiar decît prevede regulamentul...

— Ascultă, eu te-ntreb serios.

— Iar eu, parcă îți răspund altfel?

Ionel, nedumerit, se posomorî. Nevrînd să se dea bătut, mai puse cîteva întrebări.

— Dar cu școala cum stai? N-ai mai întîrziat?

— Eu? De loc... Conștientă de importanța și necesitatea luptei pentru dobîndirea de cunoștințe cît mai temeinice, eu — eleva pionieră Irina, din clasa a IV-a A, n-am mai întîrziat.

— Inteleg, înțeleg! răspunse redactorul șef al „Luminii". Dar cu notele — cum stai?

— Cum stau cu notele? Hm, bine! Datorită faptului că, încă din prima zi de școală, am luat măsuri pentru însușirea sută la sută a tuturor disciplinelor, am ajuns să se spună despre mine că iau numai note de...

— Incetează! nu se mai putu stăpîni Ionel Vorbăriegoală. M-ai amețit cu felul acesta de a vorbi.

Irina îi zîmbi șiret. Dar Ionel era tot mai nedumerit.

Atunci, Irina puse un scaun, se urcă pe el și luă de pe garderob ultimul număr al gazetei de perete „Lumina".

— Nu eu sînt de vină. Eu n-am făcut altceva decît să citez ceea ce prea iubitul meu frățior scrie în gazeta de perete... Cum scrii tu, așa vorbesc eu...

Ștefan ZAIDES

La cules de struguri

Un ciudat platou de filmare

Fragment dintr-o povestire științifico-fantastică

de Ion Hobana

Fragmentul de mai jos face parte din povestirea „Ultimul văl" de Ion Hobana, care se află sub tipar la Editura Tineretului. Peripețiile submarine ale lui Radu Gheorghiu își vor afla dezlegarea pe bordul vasului. Dar nu vrem să vă spunem dinainte ceea ce se va petrece! Unul dintre cele mai de seamă elemente ale unei povestiri de aventuri este surpriza...

Intr-o dimineață senină, aplecat peste bordul șalupei care se legăna abia simțit, îmi lăsasem privirile să rătăcească pe nesfîrșita întindere a apelor. Era un ceas de liniște adîncă, tulburată numai de țipetele slabe plîngătoare, ale pescărușilor care se întretăiau în văzduh. Auzeam parcă răsuflarea uriașă a mării; pătruns de o fericire calmă, primeam sărutul de foc al soarelui, răsfrînt în mii de oglinzi tremurătoare.

— Ce faci Radule? Nu vii să ne îmbrăcăm?

Glasul lui Brujan mă smulse din visare. L-am privit cu nemulțumire — apoi am înțeles, într-o străfulgerare de bucurie, că a venit clipa să cobor din nou în împărăția „mea" submarină și m-am repezit spre cabina în care se aflau costumele și aparatele.

Cînd Brujan începu să-și scoată tricoul cu dungi albastre — cumpărat de la un fost „lup de mare", acum angajat al „Salvamar"-ului — eu îmi și îmbrăcasem combinezonul de cauciuc. Apoi mi-am prins în spate baloanele cu oxigen verificînd cu grijă legăturile încrucișate pe piept, mi-am pus centura căptușită cu plumb, înotătoarele semănînd cu două labe de gîscă uriașe și batimetrul *) brățară. Nemaiavînd ce face am început să-l zoresc pe Brujan, care se mișca greoi ca un urs, abia găsind loc să se învîrtească în cabina strîmtă.

Am ieșit pe punte, purtînd pe umeri velomotoarele argintii. Aparatele acestea de locomoție submarină sosiseră abia cu trei-patru zile mai înainte, ambalate în lăzi cu inscripția „Fragil". Aduceau la înfățișare cu niște torpile lungi de un metru. Motorul electric, alimentat de baterii ultra-ușoare cu argint-zinc, acționa elicea, furnizînd totodată curentul necesar reflectorului și aparatului de filmat, aflate în corpul velomotorului. Imbrăcat în costumul de scafandru autonom, operatorul submarin n-avea de cît să se lase purtat de aparat, îndrumîndu-l după plac, cu ajutorul unor mînere de direcție. De la mînerele astea a început de fapt povestea. Dar să nu ne grăbim...

Ieșisem deci pe punte. Profesorul ne dădu ultimele sfaturi, neuitînd să ne atragă atenția, ca de obicei: „Și, mai ales, nu coborîți sub 30 de metri!"

Ne-am potrivit pe față măștile cu un singur vizor, luînd de-odată înfățișarea ciclopilor legendari, și am coborît repede scărița de fier ale cărei ultime trepte se pierdeau sub valuri.

Apa era rece, atît de rece, încît am simțit că mi se taie răsuflarea. Curînd însă, pătrunzînd prin porii combinezonului special de cauciuc, se încălzi de la corpul meu, alcătuind un strat izolant.

Mă cufundam încet, împreună cu Brujan, pătrunzînd parcă într-un val de ceață alburie. Nu foloseam încă velomotorul care mă trăgea în sus ca un balon. Și cînd te gîndești că la suprafață abia puteam să duc într-o mînă cele 30 de kilograme ale lui! Necăjindu-mă așa, mi-am amintit o întîmplare din timpul primelor antrenamente. Grăbit să mă văd „la adînc", uitasem să-mi pun centura căptușită cu plumb și rămăsesem la suprafață, bătînd disperat și zadarnic apa cu înotătoarele de cauciuc, ca o broască uriașă care a uitat să înoate. Mă urcasem rușinat pe punte și profesorul Grindeanu mă întîmpinase cu o asprime dezmințită de sclipirea veselă a ochilor săi cenușii:

— Stai cam prost cu fizica, tinere! Dacă te-aș fi avut elev acum cîțiva ani, ți-aș fi trîntit un 2 cît dumneata de mare! Vrei să te cufunzi fără balast, cînd ai în spate coșcogeamite baloane cu oxigen și velomotorul pe deasupra? Unde-i Arhimede, să te vadă?..

De atunci, balastul deveni pentru mine o obsesie. Nădăjduind să asiste la un nou spectacol hazliu, colegii îmi ascunseră de cîteva ori centura. Dar lecția primită îmi fusese de ajuns.

Am privit la batimetrul-brățară: șase metri adîncime. Velomotorul zvîcnea de parc-ar fi fost viu, încercînd să-mi scape din mînă. Am apăsat pe butonul de contact și din pîntecele aparatului începu să se audă bîzîitul molcom al motorului electric. Elicea cu trei pale se puse în mișcare, învolburînd ușor apa chiar lîngă obrazul meu. Prinzînd zdravăn în palme mînerele de direcție, am ajuns reflectorul, și m-am lăsat purtat la voia întîmplării, iscodind împrejurimile în căutarea unui „vînat" de soi. Și farmecul copleșitor al lumii submarine mă învălui din nou.

Intr-o lumină de vis, albastră-verzuie, meduzele undulau ca niște uriașe ciuperci diafane, cu marginile pălăriilor colorate în galben, portocaliu violet. Cînd le-am zărit pentru prima oară, am crezut că sînt niscaiva plante ciudate, desprinse din rădăcini de furia valurilor și duse într-aiurea de vînturi și de curenții marini. Apoi le-am văzut de aproape, strîngîndu-se și desfăcîndu-se ritmic, cu mișcări pline de grație și vioiciune, și i-am înțeles pe cei din vechime, care le spuneau „plămînii mării".

Am învîrtit în jos mînerul din stînga. Supunîndu-se comenzii, velomotorul porni spre fund pe o linie înclinată. Apa își schimba neîncetat culoarea, căpătînd, cu fiecare clipă, nuanțe tot mai întunecate. Și deodată, lumina puternică a reflectorului scoase la iveală covorul de alge de pe fund. Erau de tot felul: verzi, cu foi mari și crestate pe margini, verzui-cafenii, nemișcate și drepte ca niște săbii, purpurii, cu frunzele înguste și răsucite în chip ciudat... Fără să mă uit la batimetru, mi-am dat seama că mă aflu la hotarul celor treizeci de metri pînă la care îmi era îngăduit să mă cufund. La adîncimea aceasta, ultimele alge verzi se întîlnesc cu avantposturile algelor brune și roșii.

Sînt dator o mică explicație: de ce nu puteam să cobor mai jos de treizeci de metri? Fără a intra în amănunte, trebuie să-ți spun că începînd de la această adîncime presiunea parțială a oxigenului din baloane crește foarte mult, exercitînd o acțiune otrăvitoare asupra organismului. Vei vedea curînd care sînt efectele unei asemenea otrăviri.

Mă pregăteam să urc cînd fîșia strălucitoare de lumină se opri asupra unei viziuni de coșmar. Cîțiva crabi încremeniseră, pîndindu-se cu o atenție feroce. Implătoșați în carapacea lor de culoarea bronzului, cu cleștii puternici întinși amenințător înainte, îmi amintiră desenele din vechea mea carte de istorie, care-i înfățișa pe cavalerii din Evul Mediu. Și tabloul prinse viață. Cel mai mic dintre crabi încercă, prudent, o mișcare de retragere. In aceeași clipă, vecinul său îl înșfăcă zdravăn cu cleștii și se apucă să-i sfarme carapacea. Croindu-și astfel drum către carnea bietului crustaceu, își înfipse în ea labele încîrligate și porni să se înfrupte cu lăcomie, fără să se mai sinchisească de ceea ce se întîmplă în jur. Dar abia își începuse festinul și un alt crab, mai mare și mai puternic, îl prinse cu cleștii, exact în acelaș fel, pătrunzîndu-i cu aceeași sălbăticie în adîncul măruntaielor. In tot acest timp, victima continua să smulgă și să înghită bucăți din carnea primului crab, pînă ce fu ea însăși sfîșiată în întregime...

Văzusem destule scene de „canibalism" submarin și filmasem chiar pești prădalnici urmărind cîrdurile de hamsii și stavrizi, chefali și babuște. Asta întrecea însă orice închipuire! Cutremurat de desgust, am răsucit brusc mînerul de adîncime și am pornit spre suprafață. Din fericire, cu un gest reflex, apăsasem tot timpul declanșatorul aparatului de filmat. Așa că ai putut să urmărești pe ecran toate peripețiile acestui măcel groaznic, care constituie totuși un document prețios pentru naturaliști.

Incă sub impresia celor văzute, am simțit deodată că mînerele velomotorului se înfierbîntă vertiginos, silindu-mă în cele din urmă să-mi descleștez palmele. Velomotorul țîșni în sus ca scăpat din pușcă. Inghițind aer, am pornit în urma lui, încercînd zadarnic să găsesc explicația neobișnuitei întîmplări.

Apa începuse să-și recapete culoarea albastră-verzuie. Am reușit să citesc pe cadranul batimetrului cifra 18, în dreptul căreia se oprise acul indicator. Peștii se distingeau din ce în ce mai bine. Dar ce fel de pești sînt aceștia care înoată pe spate? Și nici măcar nu înoată, ci urcă și ei, cu burta în sus, încercînd zadarnic să-și reia poziția firească!?

Citisem undeva că în Nil sînt pești care înoată într-adevăr pe spate. Dar ce să caute ei în apele Mării Negre? Descoperisem oare o nouă specie care avea să se numească „Pisces Gheorghiensis"?...

Am închis ochii și am strîns tare pleoapele, vrînd să mă încredințez că sînt treaz. Cînd am privit din nou în jur, peștii se întorseseră cu burta în jos, dovedindu-se a fi scorpene și pălămide, guvizi și ghiborți — adică cei mai de rînd reprezentanți ai marii lor familii, pe care-i poți afla în borșul și pe plita oricărui pescar vrednic de pe coastă. Imi pierdusem oare mințile?

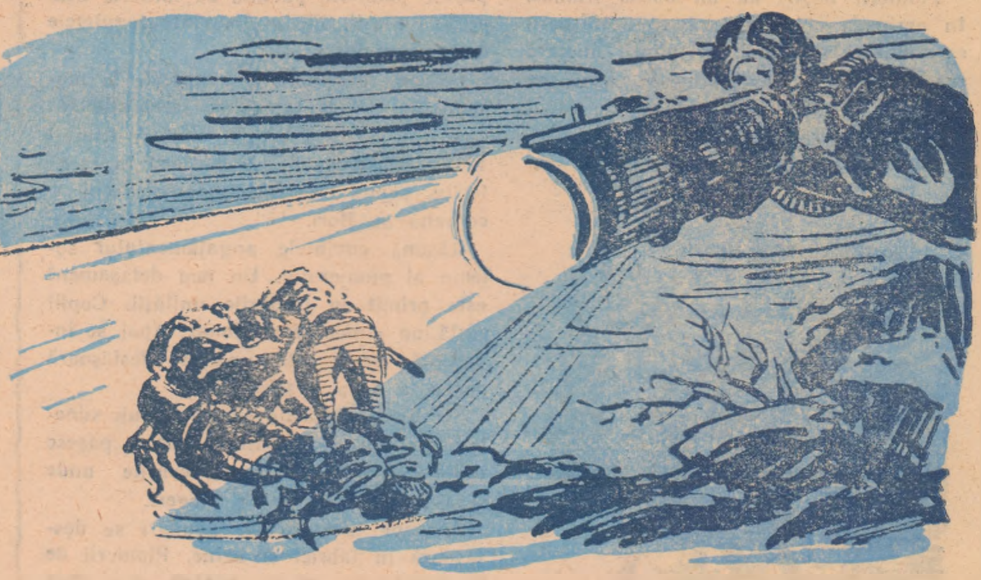
Brujan, care mă urmase îngrijorat de brusca mea ascensiune, încerca să mă liniștească:

— Spui că ai avut o senzație de arsură, de usturime? Precis că ai dat peste o meduză! Adu-ți aminte ce-a pățit Balaci!

Balaci, unul dintre colegii mei operatori, se repezise o dată să prindă o meduză mare, cafenie, care plutea chiar lîngă scărița de fier a șalupei. Dar abia o atinsese și tentaculele ei lungi, șerpuitoare, îi încolăciseră brațul gol pînă la umăr. Timp de cîteva ceasuri după ce meduza fusese pedepsită pentru intențiile ei agresive, Balaci se plînsese de o usturime mai puternică de cît dacă și-ar fi ținut mîna într-o tufă de urzici... Și totuși, în cazul meu nu putea fi vorba de o meduză! In primul rînd, aș fi văzut-o. Apoi, arsura contenise în clipa în care dădusem drumul mînerelor velomotorului.

Pentru că Brujan nu părea convins de aceste argumente, i-am rezumat încă odată și întîmplarea cu peștii, trezindu-i și mai mult neîncrederea.

— Dacă te aude profesorul — m-a avertizat el — s-a zis cu cufundarea de mîine! Ai început să ai halucinații. Asta înseamnă ori că ești prea obosit, ori că ai fost la o adîncime prea mare.

Am tăcut, gîndindu-mă că, din grijă pentru sănătatea mea, Brujan ar fi fost în stare să-i spună totul profesorului Grindeanu. Și atunci, într-adevăr, aș fi fost oprit să mă cufund nu numai o singură zi...

Intre timp, șalupa ajunsese lîngă noi. Inainte de a mă urca pe bord, aruncînd o privire de jur împrejur, am zărit un vas care părea să stea pe loc, destul de aproape, desenîndu-și trupul zvelt pe ecranul mișcător al valurilor. Ochii mi-au alunecat nepăsători asupra lui, fără să știu că acolo aveam să găsesc dezlegarea straniei mele întîmplări submarine.

---

*) batimetru — aparat care indică adîncimea atinsă de scafandru.

**Redacția și administrația: București Piața Scînteii, tel. 7.61.00, 7.60.10. Abonamentele se fac la toate OFICIILE POȘTALE și SECȚIILE RAIONALE DE DIFUZARE A PRESEI.
Taxa plătită în numerar conform aprobării Dir. Gen. P.T.T. 100.114. Tiparul Intr. Poligrafică Nr. 2, str. Brezoianu Nr. 23—25.**